

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci navrhovatele: **Mgr. O. S.**, zastoupený JUDr. Tomášem Nielsenem, advokátem se sídlem Kozí 916/5, Praha 1, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ing. F. Č.**, o návrhu na zrušení **opatření obecné povahy odpůrce ze dne 26. 8. 2021, čj. MZDR 14601/2021-23/MIN/KAN**, ve znění opatření obecné povahy ze dne 10. 9. 2021, čj. MZDR 14601/2021-24/MIN/KAN, v rozsahu čl. I bodů 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 a 16,

t a k t o :

- I. Návrh v části týkající se čl. I bodu 3 písm. a) odrážek i), iii), iv) a vi), bodu 12 písm. c) ve slovech „*organizátor akce je povinen při vstupu osoby na akci splnění podmínek podle bodu I/16 kontrolovat a osoba je povinná mu splnění podmínek podle bodu I/16 prokázat; v případě, že osoba splnění podmínek podle bodu I/16 neprokáže, zakazuje se organizátorovi takovou osobu vpustit na tuto akci*“, a bodu 16 písm. e) ve slovech „*nejdéle před 24 hodinami*“ opatření obecné povahy odpůrce ze dne 26. 8. 2021, čj. MZDR 14601/2021-23/MIN/KAN, **se odmítá**.
- II. Ve zbylé části **se návrh odmítá** pro zjevnou neopodstatněnost.
- III. Navrhovatel **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Odpůrci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- V. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Navrhovatel se návrhem na zrušení opatření obecné povahy domáhá zrušení čl. I bodů 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 a 16 mimořádného opatření odpůrce ze dne 26. 8. 2021, čj. MZDR 14601/2021-23/MIN/KAN, ve znění mimořádného opatření ze dne 10. 9. 2021, čj. MZDR 14601/2021-24/MIN/KAN. Pro případ, že by v průběhu řízení bylo mimořádné opatření zrušeno, měl by soud podle navrhovatele vyslovit, že v uvedených částech bylo v rozporu se zákonem. Toto mimořádné opatření bylo vydáno na základě § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a podle § 2 odst. 2 písm. b) až e) a i) zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění covid-19 (dále „pandemický zákon“).

[2] Mimořádné opatření stanovilo s účinností od 1. 9. 2021 podmínky pro vstup osob do některých vnitřních a venkovních prostor nebo pro účast na hromadných akcích nebo jiných činnostech. Dle napadeného čl. I bodu 16 se vyžadovalo a) absolvování RT-PCR vyšetření na přítomnost viru SARS-CoV-2, a to nejdéle před 7 dny, b) absolvování rychlého antigenního testu (RAT), a to provedeného zdravotnickým pracovníkem nejdéle před 72 hodinami, c) uplynutí nejméně 14 dní od dokončeného očkovacího schématu, d) prodělání laboratorně potvrzeného onemocnění covid-19, jestliže od prvního pozitivního testu neuplynulo více než 180 dní, e) podstoupení RAT určeného pro sebetestování na místě, případně prokázání podstoupení takového testu za dozoru zdravotnického pracovníka prostřednictvím online služby nejdéle před 24 hodinami, anebo f) v případě osoby ve škole nebo školském zařízení doložení čestného prohlášení anebo potvrzení školy o absolvování RAT určeného pro sebetestování. Napadené opatření přikazovalo provozovatelům a poskytovatelům služeb a organizátorům akcí zajistit dodržování stanovených podmínek, zákazníkům a účastníkům pak přikazovalo vstupovat do uzavřených prostor anebo se účastnit v něm uvedených akcí (s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku), pouze tehdy, pokud splňují výše uvedené podmínky podle čl. I bodu 16, a zároveň nevykazují příznaky onemocnění covid-19. Napadené opatření bylo s účinností od 30. 9. 2021 zrušeno mimořádným opatřením ze dne 27. 9. 2021, čj. MZDR 14601/2021-25/MIN/KAN.

II. Obsah návrhu na zrušení mimořádného opatření

[3] Navrhovatel nejprve ke své aktivní procesní legitimaci uvedl, že není očkovan, nikdy nepodstoupil žádnou formu testování, ale v minulosti nejspíš nemoc covid-19 prodělal. Lékaře ale nenavštívil, protože to jeho zdravotní stav nevyžadoval. Nesplňuje proto žádnou z podmínek v čl. I bodu 16. Popsal, jakým způsobem mimořádné opatření zasahuje do jeho života. Kvůli překročení povolené kapacity počtu zákazníků nebyl vpuštěn do provozovny potravin (čl. I bod 1), nemohl čerpat služeb kadeřníka (čl. I bod 2), využít stravovacích služeb (čl. I bod 3), prodejcem ve stánku byl odstrkován při čekání ve frontě kvůli nedodržení rozestupu (čl. I bodu 5), nemohl se ubytovat v hotelu (čl. I bod 6), objednat se do lázní (čl. I bod 7), navštívit fitcentrum (čl. I bod 8), jít si zaplavat do bazénu (čl. I bod 9), navštívit muzeum (čl. I bod 10), kino (čl. I bod 12) ani výuku tance (čl. I bod 13). Mimořádné opatření bezprostředně zasahuje do jeho práva na osobní svobodu, práva na soukromý a rodinný život, práva na nedotknutelnost osoby a do práva na důstojnost a čest. Za zásadní považuje čl. I bod 16 mimořádného opatření, protože právě na jeho základě mu není umožněno služeb využívat.

[4] Mimořádné opatření považuje navrhovatel za nezákonné. Mimořádná opatření dle § 69 zákona o ochraně veřejného zdraví lze vydávat pouze při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku. Podle rozsudku NSS z 26. 2. 2021, čj. 6 As 114/2020-63, nelze § 69 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně veřejného zdraví vykládat bezmezně. Prostřednictvím daného ustanovení ani nelze obcházet podmínku, že uzavření provozoven má směřovat k omezení styku osob podezřelých z nákazy (rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2021, čj. 6 Ao 11/2021-48). Obdobný závěr musí platit také pro omezení styku osob, kterým odpůrce z důvodu nesplnění podmínek dle čl. I bodu 16 opatření zakazuje vstup do provozoven a provozovatelům zakazuje poskytovat jim služby. Pokud § 69 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně veřejného zdraví upravuje pravomoc zakázat nebo omezit styk osob

pokračování

podezřelých z nákazy, pak podmínku podezření z nákazy nelze obcházet tím, že odpůrce vydá zákaz podle zbytkového ustanovení v písm. i). Shora uvedený rozsudek sp. zn. 6 Ao 11/2021 již dovedl, že za osoby podezřelé z nákazy nelze považovat každého občana ČR. Bez podezření na nákazu konkrétní osoby odpůrce není oprávněn zakazovat všem občanům vstup do provozoven. A to ani tak, že ze zákazu vyjme osoby, které aktivně prokáží, že podezřelé z nákazy nejsou. V demokratickém právním státě platí, že důkazní břemeno leží na orgánu státní moci, který má v úmyslu zasahovat do základních práv a svobod občanů.

[5] Podle navrhovatele nemohl odpůrce mimořádné opatření vydat ani podle pandemického zákona. Ten dle § 1 odst. 1 upravuje opatření pro zvládnání epidemie onemocnění covid-19. Epidemie této nemoci ale v ČR evidentně neexistuje. To potvrzuje i odpůrce, který v odůvodnění mimořádného opatření uvedl, že nárůst nových případů je nižší než na podzim 2020 nebo na jaře 2021, a rovněž uvedl, že očkování chrání před závažným průběhem onemocnění. Za kritérium nebezpečnosti lze podle navrhovatele považovat jen počet hospitalizací a úmrtí, nikoli počet případů onemocnění. Situaci v ČR ani nelze hodnotit na základě vývoje situace v zahraničí. Je také dán rozdíl v počtu evidovaných případů, které vychází z počtu pozitivně testovaných osob, a výskytu onemocnění, tedy počtu osob s příznaky. Počty pozitivně testovaných osob jsou pro hodnocení epidemické situace zcela irelevantní. Hodnocení situace v ČR ze strany odpůrce je manipulativní, protože vychází z procentního nárůstu, nikoli z absolutních hodnot. Nové případy se vyskytují zejména ve věkové kategorii 16 až 29 let. Je obecně známou skutečností, že v této kategorii je vážnější průběh onemocnění spíše výjimečný a nejedná se o ohrožení veřejného zdraví. Nárůst se neprojevuje v počtu hospitalizací. Odpůrce sice poukazuje na to, že část osob starších 80 let stále není očkovaná, ale není zřejmé, z čeho dovozuje, že se jedná o počet lidí, kteří by mohli představovat riziko pro nemocniční péči. Odpůrce ani neuvádí, kolik osob z dané skupiny onemocnění prodělalo a má přirozenou imunitu. Zvýšený počet onemocnění se neprojevuje ani na zatížení nemocniční péče. Tím je potvrzeno, že virus v populaci slábne a jeho další varianty již nezpůsobují tak negativní následky. Navrhovatel poukazuje také na proočkovanost populace, díky které by průběh případné epidemie měl být nanejvýš poloviční oproti minulým vlnám. Řada odborníků navíc poukazuje na připravenost imunitního systému kvůli přítomnosti protilátek. V souvislosti s očkováním nelze hovořit o kolektivní imunitě, jak to činí odpůrce, protože neustále vznikají nové mutace stejně jako u chřipky. Očkování navíc nebrání šíření nemoci. Odpůrce odkazuje při vydávání mimořádných opatření na zásadu předběžné opatrnosti, která ale není zákonem aprobovaným důvodem k zásahu do Listinou zaručených práv a svobod. Žádný soud doposud nepřezkoumal existenci epidemie, ačkoli se jedná o fundament, na jehož základě odpůrce a vláda vydávají od března 2020 mimořádná a krizová opatření. Mimořádné opatření trpí zásadní vadou, kterou je chybějící materiální důvod pro jeho vydání. Výskyt onemocnění covid-19 nelze považovat za epidemický stav, který by odůvodňoval vydávání jakýchkoliv mimořádných opatření. Odpůrce vychází při hodnocení rizik z modelových scénářů zahraničních institucí, které mohou sloužit nanejvýš jako podpůrný zdroj. S ohledem na přesnost meteorologických předpovědí není důvod se domnívat, že by modelování vývoje epidemie mělo z pohledu pravděpodobnosti vyšší úspěšnost. Odpůrce vychází z vyjádření zahraničních institucí, které nemají žádný mandát rozhodovat o opatřeních přijímaných v ČR, čímž degraduje suverenitu země na pobočku těchto organizací.

III. Vyjádření odpůrce

[6] Podle odpůrce není návrh důvodný. Tvzení navrhovatele o aktivní procesní legitimaci považuje za účelová, ale ponechává jejich hodnocení na soudu. Ten by měl k přezkumu opatření přistupovat zdrženlivě a v rámci testu proporcionality by měl postihovat pouze extrémní případy věcně nesprávných opatření. Odpůrce je vrcholným orgánem ochrany veřejného zdraví, vede krajské hygienické stanice, má k dispozici Státní zdravotní ústav a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. Situaci ohledně nové a bezprecedentní epidemie je nutné posuzovat komplexně. Odborné poznatky o ní se dynamicky vyvíjí, a informace a podklady, které jsou běžně dostupné pro provedení správního uvážení, za této situace nejsou zcela k dispozici. Veškerá opatření odpůrce činí na základě všech dostupných (i když omezených) informací o viru, při vědomí, že tyto informace nejsou dostatečné a přesné a že není možné čekat na to, až bude prokázáno a jednoznačně doloženo, zda je jedno zvažované opatření lepší než jiné. Při přijímání opatření preferuje ochranu života a zdraví osob při současné snaze o co nejmenší omezení chodu společnosti. Princip proporcionality provádí tak, že zhodnotí současný stav šíření onemocnění covid-19 na území ČR. Na základě dostupných skutečností a vědeckých znalostí pak dojde k odhadu rizika šíření onemocnění na zdraví a životy osob. Pokud je výsledek neuspokojivý, jsou identifikována různá opatření, která by mohla šíření onemocnění zpomalit a zmírnit jeho dopady. Při volbě vhodných opatření volí odpůrce ta, která v nejvyšší míře zpomalují šíření onemocnění, a zároveň co nejméně negativně dopadají do práv osob.

[7] Při vydávání mimořádných opatření odpůrce respektuje judikaturu a důkladně posuzuje intenzitu zásahu do základních práv. Z návrhu se jeví, že odpůrce omezuje styk osob bez dalšího, což není pravda. Stanovuje podmínky pro vstup pouze do některých vnitřních a venkovních prostor nebo pro účast na hromadných akcích. Činí tak tam, kde hrozí zvýšené riziko nákazy. V čl. I bodu 16 vymezil šest variant prokázání bezinfekčnosti, přičemž pro osoby, které nemoc neprodělaly, se nabízí bezplatné alternativy (očkování, testování). Existence epidemie je obecně známou skutečností. Vyskytuje se po celém světě. Odpůrce vychází při hodnocení epidemické situace ve světě z prohlášení respektovaných organizací a z dat hlášených do informačního systému infekčních nemocí. Epidemie se významně promítla do přetíženosti zdravotního systému, což vedlo k omezení zdravotní péče. Za rok 2020 také značně vzrostl počet úmrtí. Epidemie se odvíjí ve vlnách a v roce 2021 lze vysledovat opakující se trend z roku 2020 ohledně toho, v jakých obdobích klesají a rostou počty nakažených. Nelze než předpokládat, že počty nakažených se budou v následujících měsících opět zvyšovat. Odpůrce nesouhlasí ani s tím, že věková kategorie 16-29 let nepředstavuje ohrožení veřejného zdraví. Nerozumí ani snaze navrhovatele degradovat roli mezinárodních organizací a jejich doporučení. Odpůrce se nesnaží zbavit odpovědnosti za vydaná opatření, neexistuje ale jediný logický důvod, proč by při vydávání mimořádných opatření neměl reflektovat doporučení agentury EU zaměřené na prevenci v oblasti zdravotnictví a na epidemiologickou kontrolu přenosných nemocí. I přes naočkovanou část populace by mohlo dojít k tomu, že počty nakažených by se v řádu dnů mohly vymknout kontrole a zkolabování zdravotnického systému by nešlo zabránit. Navrhovatel opomíjí, že v důsledku zvýšeného počtu hospitalizovaných docházelo k blokování personálních, věcných a technických kapacit systému a odkladu tzv. elektivní péče. To mohlo vést ke zhoršení zdravotního stavu velkých skupin obyvatel

pokračování

a podstatnému snížení kvality jejich života. Ani nadále nelze hovořit o situaci epidemiologicky příznivé. Odpůrce volí taková opatření, která jsou způsobila zabránit opětovnému masivnímu zhoršení situace a zároveň co nejméně zasahují do základních práv a jsou schopna obstát v testu proporcionality. Přijatá opatření ani nelze srovnávat s opatřeními přijímanými při sezónně zvýšeném výskytu chřipky.

IV. Replika navrhovatele a vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[8] Navrhovatel v replice k vyjádření odpůrce předně vyjádřil pochybnost, zda odpůrce má k dispozici zprávu o hodnocení rizik ve vztahu k epidemii onemocnění covid-19, kterou by měl před vydáním každého mimořádného opatření požadovat od Státního zdravotního ústavu. Tvrzení odpůrce o možném explozivním šíření nemoci, které by mohlo vést k vysokému počtu úmrtí, není ničím podloženo. Odpůrce napadeným opatřením účast na některých činnostech omezuje všem osobám, pokud neprokáží tzv. bezinfekčnost. Navrhovatel není „popírač“ onemocnění covid-19, nicméně ze skutečnosti, že v roce 2020 proběhla epidemie této nemoci, nelze dovozovat, že taková epidemie stále trvá. Navrhovatel dále poukázal na to, že zatížení zdravotnického systému, o kterém se odpůrce zmiňuje, způsobil sám odpůrce svým přístupem k nemoci, nikoli nemoc samotná. Dále je veřejně známou skutečností, že většina odpůrcem zmiňovaných mezinárodních institucí je přímo závislá na finančních prostředcích mimo jiné od farmaceutických společností, které mají zájem na tom, aby se prodalo co nejvíce jejich produktů. Jde-li o počty úmrtí, což je jediný relevantní údaj efektivity opatření, neměla na ně opatření přijímaná odpůrcem žádný vliv (byla zaváděna v dobách, kdy se již křivka úmrtí „stáčela dolů“). Přestože odpůrce soustavně odmítá srovnání onemocnění covid-19 s chřipkou, neuvedl dostatečné argumenty takové srovnání znemožňující. Navrhovatel tedy setrval na svém návrhu.

[9] Osoba zúčastněná na řízení zaslala soudu v dané věci několikrát aktualizované stanovisko, které je díky četným odkazům na řadu jiných podání a řízení o přezkumu různých mimořádných opatření odpůrce na hranici srozumitelnosti. Její podání představuje souhrnnou polemiku s mimořádnými opatřeními vydávanými odpůrcem a způsobem, jakým v rámci řešení epidemie postupuje. Nosným motivem jeho podání je odpor proti zvýhodňování očkovaných osob. K otázkám, které vymezil navrhovatel ve svém návrhu, se osoba zúčastněná přímo nevyjadřuje. Nejvyšší správní soud proto nepokládá za účelné na tomto místě její rozsáhlá vyjádření rekapitulovat. Ta jsou ostatně shodná s návrhem osoby zúčastněné na zrušení téhož mimořádného opatření, o němž bylo vedeno pod sp. zn. 8 Ao 31/2021 samostatné řízení.

V. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud považuje za nutné nejprve poukázat na to, že v případě částí některých navrhovatelem napadených bodů mimořádného opatření již vyslovil, že byly v rozporu se zákonem. Konkrétně tak v rozsudku ze dne 22. 12. 2021, čj. 8 Ao 28/2021-83, učinil ve vztahu k čl. I bodu 3 písm. a) odrážkám i), iii), iv) a vi). V rozsudku ze dne 28. 1. 2022, čj. 8 Ao 30/2021-89, ve vztahu čl. I bodu 12 písm. c) ve slovech „organizátor akce je povinen při vstupu osoby na akci splnění podmínek podle bodu I/16 kontrolovat a osoba je povinna mu splnění podmínek podle bodu I/16 prokázat; v případě, že osoba splnění podmínek podle bodu I/16 neprokáže, zakazuje se organizátorovi takovou osobu vpustit na tuto

akci“, a v rozsudku ze dne 6. 1. 2022, čj. 8 Ao 36/2021-79, ve vztahu k čl. I bodu 16 písm. e) ve slovech „*nejdéle před 24 hodinami*“.

[11] Jak již judikatura zdejšího soudu dovodila, v případě, kdy navrhovatel napadá mimořádné opatření v rozsahu, v jakém soud již jeho nezákonnost (v širším smyslu) vyslovil, dojde v dalším řízení materiálně k vyprázdnění jeho předmětu, neboť takový navrhovatel již nemůže dosáhnout lepšího výsledku (viz usnesení ze dne 11. 6. 2021, čj. 8 Ao 9/2021-43, č. 4220/2021 Sb. NSS). Takový návrh soud podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítne. Uvedený závěr vychází z konstrukce § 13 odst. 4 pandemického zákona. Podobně jako při zrušení (části) opatření obecné povahy soudem má i rozhodnutí soudu o tom, že (část) opatření obecné povahy bylo v rozporu se zákonem (v širším smyslu) účinky *erga omnes* (vůči všem). Účinky rozhodnutí dopadají na všechny adresáty opatření, neboť soudem shledané vady se netýkají jen konkrétního navrhovatele. Jinak řečeno, výroky shora označených rozsudků, v nichž již zdejší soud vyslovil rozpor se zákonem u výše označených částí napadeného mimořádného opatření, mají účinky vůči všem, navrhovatel v tomto ohledu již nemůže dosáhnout lepšího výsledku, a proto i v projednávané věci došlo v tomto rozsahu k materiálnímu vyprázdnění předmětu řízení. Soudu za těchto okolností nezbyvá, než v daném rozsahu návrh podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout (viz výrok I. tohoto usnesení).

[12] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že si je s ohledem na svoji přechozí judikaturu vědom toho, že ve vztahu k některým navrhovatelem napadeným částem mimořádného opatření by byla jeho aktivní procesní legitimace dána (typicky zákaz vstupu zákazníkům nesplňujícím podmínky tzv. bezinfekčnosti do provozoven stravovacích služeb), zatímco u některých je její naplnění s ohledem na tvrzení navrhovatele zjevně problematické (typicky v případě částí opatření určujících povinnosti provozovatelům či organizátorům). Nejvyšší správní soud nicméně shledal, že návrh v celé zbývající části (tedy kromě částí, ve vztahu k nimž byl návrh odmítnut pro odpadnutí předmětu řízení, viz výše) by byl i v případě naplnění aktivní procesní legitimace navrhovatele zjevně neopodstatněný. V této situaci (část návrhu musí být odmítnuta, část odmítnuta pro zjevnou neopodstatněnost) soud nepovažoval za účelné a hospodárné, aby se podrobně zabýval naplněním aktivní procesní legitimace ve vztahu ke každému jednotlivému navrhovatelem napadenému ustanovení (či dokonce dílčímu pravidlu) daného mimořádného opatření (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 31. 1. 2022, čj. 8 Ao 31/2021-109). Předpoklady plného věcného přezkumu totiž v nyní projednávané věci dány zjevně nejsou.

[13] Jak plyne z § 13 odst. 3 pandemického zákona, *je-li návrh zjevně neopodstatněný, soud jej mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítne*. Nejvyšší správní soud již dříve podrobně vyložil, že institut zjevné neopodstatněnosti má své místo mimo jiné tam, kde se již ve své rozhodovací praxi obdobnou věcí zabýval, rozhodl zamítavým rozsudkem a nemá důvod se od svého dříve vyjádřeného právního názoru odchýlit. Jedná se o specifický režim soudního přezkumu podle pandemického zákona, jehož účelem je zrychlené a zjednodušené rozhodnutí o návrhu (srov. např. usnesení NSS ze dne 18. 5. 2021, čj. 5 Ao 2/2021-52, odst. 10-13, či ze dne 8. 7. 2021, čj. 7 Ao 19/2021-19). Postup zvolený v takových případech zdejším soudem aproboval i Ústavní soud (viz např. usnesení ze dne 22. 6. 2021 sp. zn. III. ÚS 1482/21, ze dne 28. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 1498/21, či ze dne 17. 8. 2021, sp. zn. II. ÚS 2129/21).

pokračování

[14] Jádrem návrhu, resp. jeho důvody, jimiž je soud vázán (§ 101d odst. 1 s. ř. s.), spočívá v nyní projednávané věci v tvrzení navrhovatele, podle něhož napadené opatření trpí zásadní vadou, kterou je chybějící materiální důvod pro jeho vydání (navrhovatel má za to, že výskyt onemocnění covid-19 nelze považovat za stav epidemický). Poukazuje na to, že mimořádná opatření podle § 69 zákon o ochraně veřejného zdraví lze vydávat pouze při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku, pandemický zákon pak dle svého § 1 odst. 1 upravuje opatření pro zvládání epidemie onemocnění covid-19. Aby odpůrce mohl vydávat opatření podle tohoto zákona, musela by podle navrhovatele na území ČR existovat epidemie této nemoci, která zde ale evidentně neexistuje. Ve vztahu k jednotlivým ustanovením mimořádného opatření, jejichž zrušení se navrhovatel domáhá, návrh žádnou konkrétní argumentaci neobsahuje.

[15] Jde-li o navrhovatelem uplatněný argument spočívající v neexistenci epidemie onemocnění covid-19, tím se již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zabýval. Např. v rozsudku ze dne 20. 5. 2021, čj. 10 Ao 1/2021-148, konstatoval nebezpečnost nemoci covid-19 a za notoriety považoval 30 tisíc zemřelých s touto nemocí i hrozící kolaps zdravotnictví. Existence či nebezpečí vzniku epidemie přitom byla stejně jako v této věci předpokladem vydání opatření, jež bylo předmětem přezkumu. Na tyto závěry navázal v rozsudku ze dne 30. 7. 2021, čj. 5 Ao 25/2021-51, a to zejména jde-li o argumentaci zlehčující nebezpečnost onemocnění covid-19. V rozsudku ze dne 6. 5. 2021, čj. 5 Ao 1/2021-65, pak zdejší soud konstatoval, že „[p]andemie je závažný druh epidemie, obvykle představuje závažnou celosvětovou událost. Dochází při ní k velmi rychlému rozšíření onemocnění do různých částí světa. Pandemie je spojená s vysokou nemocností, nadměrnou úmrtností a narušením sociálního a ekonomického systému [...]. Nyní se právě v takové situaci nacházíme, neboť v případě onemocnění COVID-19 není pochyb, že jde o celosvětovou pandemii, i když se situace postupně zlepšuje zejména poté, co mnozí podstupují očkování proti zmíněnému onemocnění [...]“. V usnesení ze dne 4. 11. 2021, čj. 2 Ao 9/2021-155, pak Nejvyšší správní soud shrnul dosavadní judikaturu k problematice existence epidemie tak, že „postoj soudů nejen k existenci epidemie, jejímu vývoji ve vlnách, ale i k její závažnosti dané následky na lidských životech a zdraví, ale i na chodu celé společnosti v České republice i v celosvětovém měřítku, je zřejmý, setrvalý a navrhovateli nepochybně známý. Že se liší průběh nákazy u jednotlivých skupin obyvatelstva, není sporné (...), podobně jako to, že eskalace počtu případů, již kopíruje rostoucí zatížení zdravotnického systému, střídá zpravidla klidnější období následující poté, co se projeví účinky komplexu přísnějších opatření ve spojení se změnou ročního období ovlivňující chování lidí v běžných životních situacích.“

[16] Je třeba zdůraznit, že v naposledy odkazovaném usnesení Nejvyšší správní soud citované závěry vyslovil ve vztahu k mimořádnému opatření odpůrce, které bylo vydáno téměř ve stejnou dobu jako opatření nyní napadené (v dané věci se jednalo o mimořádné opatření odpůrce ze dne 30. 7. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-56/MIN/KAN, ve znění mimořádného opatření ze dne 27. 8. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-58/MIN/KAN). Lze dodat, že v rozsudku ze dne 20. 10. 2021, čj. 2 Ao 7/2021-157, se Nejvyšší správní soud odmítl zabývat tvrzením, že epidemie není, též s poukazem na to, že odpůrce může mimořádné opatření vydat i za účelem eliminace nebezpečí jejího opětovného vzniku, jak předpokládá § 2 odst. 1 pandemického zákona, tak § 69 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví (viz bod [53] citovaného rozsudku).

[17] Aniž by tedy bylo nutno detailně vypořádávat dílčí argumenty a pochybnosti navrhovatele týkající se epidemického stavu v ČR, je zjevné, že podstatou argumentace, kterou navrhovatel i nyní uplatnil, se již Nejvyšší správní soud ve své předchozí judikatuře zabýval a neshledal ji důvodnou. Na obdobné výtky týkající se existence epidemie, nebezpečí jejího vzniku, hrozby přetížení zdravotnického systému apod. ve své judikatuře již dostatečně reagoval. V nynější věci pak není jakýkoliv důvod odchýlit se od závěrů již dříve přijatých a soud nevidí ani jiný důvod, pro který by bylo rozumné a respektující ekonomii soudního řízení, aby nyní podaný návrh projednal běžnou procedurou. Neshledal přitom ani důvod k provedení dokazování (navrhovatelem předloženými odpověďmi krajských hygienických stanic na dotaz, co lze považovat za epidemii), neboť ty by nemohly přinést skutková zjištění, na jejichž základě by toto řízení skončilo jiným výsledkem.

[18] K odkazům navrhovatele na judikaturu zdejšího soudu týkající se aplikace § 69 odst. 1 písm. b) a i) zákona o ochraně veřejného zdraví (zejm. rozsudek sp. zn. 6 Ao 11/2021) pak lze pouze pro úplnost dodat, že závěry této judikatury se týkaly toliko některých (konkrétních) druhů provozů či akcí, nikoliv zákazu vstupu do provozoven obecně, jak navrhovatel v návrhu také naznačuje. Podstatné nicméně je, že navrhovatel v rámci této části své argumentace setrvává toliko v obecné rovině, aniž by uplatnil jakékoliv konkrétní námitky týkající se některého z jím napadených ustanovení mimořádného opatření (typu provozoven), přičemž ani nezohledňuje oprávnění odpůrce regulovat některé typy provozů též na základě pandemického zákona.

VI. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené v části návrh odmítl pro odpadnutí předmětu řízení (výrok I.) a ve zbytku v návaznosti na svoji předchozí rozhodovací praxi v obdobných věcech shledal návrh zjevně neopodstatněným, a proto jej podle § 13 odst. 3 věty první pandemického zákona ve zbytku odmítl jako zjevně neopodstatněný (výrok II.).

[20] Rozhodnutí o nákladech řízení vychází u části odmítnuté z § 60 odst. 3 s. ř. s. (podle něj žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut) a u části odmítnuté pro zjevnou neopodstatněnost z principu úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Navrhovatel (na základě zjednodušeného posouzení věci) v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému odpůrci v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu jejich náhradu soud nepřiznal. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jí soud uložil (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Jelikož soud osobě zúčastněné na řízení v této věci žádné povinnosti neuložil, nemá na náhradu nákladů tohoto řízení právo.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. února 2022

Milan Podhrázký

pokračování

předseda senátu